

A-magasinet 31/8-91

100612

Og kanskje et tredje slag?

Hva med besteforeldre som var NS-tilhengere under krigen? Jeg var en av dem. Med barn som ble mobbet, og nå barnebarn som ikke får vite noe, som ikke kjenner meg, egentlig. Vi blir aldri tilgitt.

Artikkelen under tittelen «To slags besteforeldre» i bladets nr. 25 kan ramme noen hver. Men det finnes også en gruppe tre. Den har ingen skrevet om ennå. Der hører min hustru og jeg hjemme. Vi hadde to små barn da krigen var slutt. Det første ble født litt før krigsutbruddet, det andre et halvt år etter fredsslutningen. Begge vokste opp hos min hustru og vår omgangskrets. De hadde vel omtrent samme kår som de

fleste småbarn dengang. Jeg var aktiv tilhenger av Quisling, min kone ofret seg helt for hus og hjem og barn.

Jeg ble dømt til fem års straffarbeide for å ha kjempet mot «Norges allierte» på Østfronten og slapp ut etter omtrent fire, da man ikke lenger hadde råd til å holde oss innesperret. Så i 1950, da jeg kom hjem, var den

eldste vel ti år, den yngre omtrent fire.

Tiåringen ble mobbet, både ute og på skolen, det var jo slik det skulle være dengang. At fireåringen slapp dette, skyldtes utelukkende hennes mor.

Efterat barna ble voksne, har begge giftet seg og fått egne barn, som naturlig er. Og her

IOLD GRÜNFELD HANS JAKOB STANG

73

JEG

kommer vårt problem inn. Besteforeldrene har av våre barn fått uttrykkelig beskjed om at krigstiden og alt som har med den og dens politikk å gjøre, er absolutt tabu. At jeg, som hadde kjempet mot «Norges allierte» dengang, og var fengslet for det, fremdeles satt inne etterat Norge var blitt medlem av NATO, som ble opprettet som en motvekt mot den

samme militærmakt, det «måtte ingen få rede på».

Mine barn er fremdeles overbevist om at hvis deres venner får rede på mitt forhenværende navn, og/eller min krigsinnsats, blir både de og jeg utstøtt av «det gode selskap».

Skal da denne gruppe tre noensinne bli tilgitt, enn si godtatt? Skal vi måtte gå i graven ufor-

løst? Skal våre barnebarn aldri få muligheten til å lære besteforeldrene å kjenne?

Dette har vi drøftet med dem av våre venner som fremdeles lever. Gruppen er slett ikke så liten fremdeles. Vi var opprinnelig vel 60 000. Må vi alle bli borte før problemet kan sies å være løst?

En av de navnløse.